

Цикл дисциплін професійної та практичної підготовки

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Охорона та захист авторських та суміжних прав в Україні»

I. Основна мета засвоєння курсу викладання дисципліни «Охорона та захист авторських та суміжних прав в Україні» є поглиблення теоретичних знань у сфері правового регулювання відносин інтелектуальної власності, пов'язаних з охороною та захистом авторських і суміжних прав, та набуття практичних навичок для вирішення конкретних юридичних ситуацій.

II. Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців **указаної спеціальності**

Дисципліна «Охорона та захист авторських та суміжних прав в Україні» дозволяє набути студентам додаткових фахових компетенцій при опануванні циклу дисциплін професійної підготовки.

III. Завдання дисципліни аналізувати положення законів і підзаконних нормативно-правових актів у сфері охорони та захисту авторських та суміжних прав у сучасному суспільстві; вільно орієнтуватися вітчизняному чинному законодавстві, що стосується охорони та захисту авторських та суміжних прав; уміти правильно використовувати в практичній діяльності нормативну базу у напрямку охорони та захисту авторських та суміжних прав в Україні;

IV. Основні знання та вміння, яких набуває студент після опанування цієї дисципліни

Основні знання:

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності в галузі охорони та захисту авторських та суміжних прав.
- здатність до пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел та нормативно-правових актів.
- поняття та правову природу авторського права, його суб'єктів та об'єктів;
- поняття суміжних прав;
- особливості захисту авторських та суміжних прав.
- аналізувати нормативно правові акти міжнародного законодавства.
- знати та реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Основні вміння:

- здатність застосовувати юридичні норми у практичних ситуаціях, що регулюють відносини інтелектуальної власності, пов'язані з охороною та захистом авторських і суміжних прав;

- вміти складати проекти документації у сфері охорони та захисту авторських і суміжних прав (договори, позовні заяви, заяви про забезпечення позову, заяви про забезпечення доказів, клопотання тощо);
- здатність здійснювати ефективні комунікації та розв'язувати конфліктні ситуації у сфері охорони та захисту авторських та суміжних прав відповідно до чинного законодавства.
- використовувати адекватний професійний інструментарій для правового механізму охорони та захисту авторських та суміжних прав в Україні.

IV. Короткий зміст дисципліни

Тема 1. Поняття інтелектуальної власності та інтелектуальних прав

Основні поняття інтелектуальної власності. Система прав інтелектуальної власності. Творчість як основний критерій охорони результату інтелектуальної діяльності і авторства його творця. Зміст виключного інтелектуального права. Державна реєстрація в сфері права інтелектуальної власності. Право інтелектуальної власності як сукупність авторських, суміжних, патентних та інших виняткових прав.

Тема 2. Поняття, функції та нормативна база авторського права.

Поняття, функції та джерела авторського права. Встановлення режиму використання творів. Суб'єкти і об'єкти авторських прав. Особисті немайнові інтелектуальні авторські права. Виключне (майнове) інтелектуальне авторське право, його зміст, межі (межі) існування і обмеження його дії за законом. Авторські права на службові твори і твори, створені на замовлення.

Тема 3. Поняття суміжних прав. Зміст та порядок здійснення суміжних прав.

Права виконавців, виробників фонограм та виробників відеограм, організацій мовлення. Поняття, основні задачі, функції, принципи та джерела суміжних прав. Правова охорона суміжних прав. Суб'єкти і об'єкти суміжних прав. Зміст щодо певних об'єктів та строк дії суміжних прав.

Тема 4. Суб'єкти і об'єкти авторських прав і суміжних прав.

Суб'єкти авторських прав і суміжних прав. Співавторство. Об'єкти авторських прав і суміжних прав. Форма об'єктів авторських прав і суміжних прав. Регістрація об'єктів. Похідні твори. Складові твори. Бази даних. Аудіовізуальний твір.

Тема 5. Захист майнових та особистих немайнових прав автора твору.

Особисті немайнові права автора та право на визнання свого авторства. Право на ім'я. Право обрати псевдонім, залишитися анонімним. Право на

збереження цілісності твору. Інші особисті немайнові права. Виключне право на використання твору (виключне право на дозвіл або заборону використання твору іншими особами). Обмеження майнових прав автора.

Тема 6. Договірна процедура охорони комерційного розпорядження виключним характером на твір і на об'єкт суміжних прав.

Види договорів про відчуження виключного права на твір і на об'єкт суміжних прав. Основні положення ліцензійних договорів про надання права використання твору і об'єкта суміжних прав. Договір авторського замовлення. Колективне управління винятковими авторськими і суміжними правами.

Тема 7. Основні положення захисту авторських і суміжних прав і види відповідальності за їх порушення.

Особливості захисту і відповідальність за порушення авторських, суміжних, патентних прав на результати інтелектуальної діяльності. Загальні способи захисту авторських та суміжних прав: види та їх характеристика: відшкодування збитків; припинення порушення права. Адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення інтелектуальних прав.

Тема 8. Захист виключних прав, авторських і суміжних прав у законодавстві зарубіжних країн.

Реалізація пропріетарної концепції виключних прав у зарубіжному законодавстві. Міжнародне приватне право. Спеціальні способи захисту авторських та суміжних прав. Особливості доказування у спорах щодо захисту авторських прав. Захист авторських та суміжних прав у зарубіжних країнах.

VI. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання курсу

Кафедра права, філософії та політології, Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського, доцент Єфремова Олена Петрівна.

VII. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання курсу

На вивчення дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС), з яких: лекційних – 16 год., практичних – 14 год., самостійної роботи студентів – 60 год.

Дисципліна викладається у III семестрі (ОР бакалавр).

VIII. Основні інформаційні джерела до вивчення дисципліни (до 3-х)

1. Цивільно-правова охорона та захист авторського права в сучасних умовах технологічного розвитку [Текст] : монографія / Колектив авторів : О. О. Штефан, А. С. Штефан, І. І. Петренко, О. О. Мацкевич, В. М. Троцька, С. А. Петренко; за

наук. ред. Н. М. Мироненко. – К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, ТОВ «НВП Інтерсервіс», 2014. – 341 с.

2. Право інтелектуальної власності в Інтернеті : [наук.-практ. посібник] / С.А. Петренко, В.М. Троцька. – К.: НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2013. – 288 с.
3. Охорона інтелектуальної власності: Нормативно-правові акти /За заг. ред. О. Д. Святоцького. — К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2004.

VIII. Система оцінювання:

Поточний контроль: оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання 2-х модульних контрольних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань.

Підсумковий контроль: залік.